

Hägneskolans plan mot diskriminering och kränkande behandling

2020/2021

Grundskolan 1-6
Grundsärskolan 1-9
Förskoleklass
Fritidsverksamhet

Innehåll

Kontaktuppgifter	2
Organisation kring planen.....	3
Vår vision	3
Främjande insatser för att motverka diskriminering och kränkningar	3
Rutiner när kränkningar förekommer	5
Policy.....	5
Rutiner för att tidigt upptäcka diskriminering och kränkande behandling	5
Personal som elever och föräldrar kan vända sig till	6
Rutiner för att utreda och åtgärda när elev kränks av personal	6
Rutiner för uppföljning	6
Rutiner för dokumentation	7
Ansvarsförhållande	7
Delaktighet i planen	7
Utvärdering av arbetet med tryggheten under läsåret 2019/2020	8
Insatser för att öka tryggheten under läsåret 2019/2020	8
Resultat av arbetet med tryggheten under läsåret 2019/2020	9
Bilagor	11

Kontaktuppgifter

Hägneskolans elevhälsa

Titel	namn	mailadress	telefon
Rektor	Anna-Carin Petersson	anna-carin.petersson@savsjo.se	0382-15340
Kurator	Emma Johansson	emma.johansson5@savsjo.se	0382-15339
Skolsköterska	Lotta Hanzén	lotta.hanzen@savsjo.se	0382-15349
Specialpedagog	Karin Örsta Holmqvist	karin.holmqvist-orsta@savsjo.se	0382-15345
Specialpedagog	Gunilla Katmark	gunilla.katmark@savsjo.se	0382-15345

Skolläkare och psykolog anlitas vid behov.

Trygghetsgruppens representanter i de olika arbetslagen

Arbetslag	namn	mailadress	telefon
Fritidshem	Pernilla Fors	pernilla.fors@savsjo.se	0382-15568 0382-15589
4-6	Marie Gattawi	marie.gattawi@savsjo.se	0382-15345
4-6	Jan-Åke Strömquist	Jan-ake.stromqvist@savsjo.se	0382-15345
Grundsärskola	Anneli Lindquist	anneli.lindkvist@savsjo.se	0382-15348
Kurator	Emma Johansson	emma.johansson5@savsjo.se	0382-15339

Organisation kring planen

Verksamhetsformer som omfattas av planen

Grundskola 1-6, grundsärskola 1-9, förskoleklass och fritidshem.

Ansvariga för utformning av planen

Rektor och trygghetsgruppen.

Rektor har det yttersta ansvaret för att det varje år upprättas en ny plan mot diskriminering och kränkande behandling och att den tidigare planen utvärderas.

Planen gäller från 2020-08-21 till 2021-09-30.

Ansvariga för att planen följs

Trygghetsgruppen ansvarar för att presentera planen. All personal på skolan har ansvar för att planen följs.

Uppföljning/Utvärdering

Kontinuerligt under läsåret.

Datum när utvärdering ska vara klar

20210610.

Vår vision

Vår skola ska vara:

- Trygg för såväl elever som personal.
- Trivsamt att vistas i.
- Omväxlande, stimulerande och utmanande.
- En arena där man utvecklas positivt, både kunskapsmässigt och socialt.

Främjande insatser för att motverka diskriminering och kränkningar

För att motverka diskriminering och kränkande behandling så ska alla pedagoger och medlemmar i elevhälsan vara väl förtrogna med innehållet i planen om diskriminering och kränkande behandling samt även vad gäller ordningsreglerna på Hägneskolan, se bilaga. Det finns också ett förväntansdokument, se bilaga, där vi har listat viktiga punkter som föräldrar och elever kan förvänta sig av Hägneskolan respektive vad skolan kan förvänta sig av elever och föräldrar.

Nedan följer de områden som berörs av Hägneskolans plan mot diskriminering och kränkande behandling. Vid varje område beskrivs vår målsättning, därefter följer hur Hägneskolan mer specificerat arbetar för att uppnå målet.

1. Kön - Vi ska ge flickor och pojkar lika stort inflytande och utrymme i verksamheten.

Pedagogerna reflekterar över hur mycket utrymme man ger pojkar respektive flickor i olika diskussioner.

Vi skapar en miljö där eleverna får utvecklas och accepteras som de är, genom att vi gör medvetna val vad gäller lekmaterial, litteratur och gruppindelningar.

2. Könsidentitet eller könsuttryck - Vi ska samtala om normer om könsidentitet och könsuttryck i klassrummet.

Vi lyfter och diskuterar normer, könsidentitet och könsuttryck i undervisningen. Alla på skolan ska behandlas lika oavsett könsidentitet eller könsuttryck.

3. Etnisk tillhörighet - Vi ska uppmärksamma elevers flerspråkighet och kultur på ett positivt sätt.

I vår verksamhet jobbar vi för att eleverna utvecklar sin empati och visar respekt för andras kulturer. Vi fokuserar på att eleverna ska känna sig stolta över sig själva och sitt ursprung. Vi fångar upp deras kultur, tradition och språk i det pedagogiska arbetet genom att:

- uppmärksamma modersmålets dag tillsammans med modersmålslärarna
- uppmärksamma olika högtider
- arbeta med barnkonventionen
- uppmärksamma olika mat- och klädkulturer.

4. Religion eller annan trosuppfattning - Vi ska uppmärksamma elevers olika religion och religiösa högtider.

Tillsammans med eleverna analyseras och diskuteras fördomar och stereotyper föreställningar om olika religiösa grupper som kan förekomma i media eller läromedel.

Undervisning om religioner och trosuppfattningar sker främst enligt kursplan i ämnet religionskunskap.

Pedagogerna bör ha kunskap om när de olika religiösa högtiderna firas i de religioner som finns representerade bland eleverna.

5. Funktionsnedsättning och bristande tillgänglighet - Vi ska anpassa de gemensamma aktiviteterna så att alla elever kan delta. Vi ska göra skolmiljön och undervisningen tillgänglig för elever med olika funktionsnedsättningar.

Vi anpassar verksamheten efter elevernas olika behov och samtalar om allas lika värde oavsett olikheter och förutsättningar genom att:

- arbeta med värdegrunden utifrån "Värdegrundshanden", se bilaga
- arbeta med värderings- och samarbetsövningar i klasserna
- diskutera och reflektera kring normer, attityder och hur goda relationer vårdas samt ta hjälp från olika material och organisationer.

Grundskolans elever är integrerade i olika ämnen och aktiviteter i grundskolan.

6. Sexuell läggning - Vi ska prata med eleverna om olika samlevnadsformer.

Vi tillämpar ett normkritiskt förhållningssätt i undervisningen och kompetensutvecklar personalen i hur skolan förmedlar normer om sexuell läggning. Förutsättningar skapas för eleverna att utveckla sina förmågor och intressen utan att begränsas av stereotypa föreställningar som baseras på sexuell läggning. Detta görs bland annat genom att skolsköterskan samt skolkuratoren samtalar med eleverna i åk 5-6 samt att pedagogerna för en diskussion med eleverna om olika samlevnadsformer i naturliga sammanhang.

7. Ålder - Vi ska skapa aktiviteter där elever i olika åldrar umgås och samarbetar.

Vi arbetar över klassgränserna med till exempel:

- FN-dag
- Hägnekampen
- höstvandring
- skoljogging
- friidrottsdag
- elevens val
- skolgårdsdag
- temaarbete
- skolgårdsfest
- fadderverksamhet
- leklotteri på fritids
- äldre elever läser för yngre elever
- julpyssel

Rutiner när kränkningar förekommer

Policy

Det ska råda nolltolerans mot diskriminering och kränkande behandling på Hägneskolan. Klassens lärare har en viktig uppgift att regelbundet samtala med eleverna kring de normer och värderingar som ligger till grund för vårt samhälle. Speciellt bör alla människors lika värde, alla människors rätt till trygghet och rätten att vara avvikande betonas. Även andra vuxna som kommer i kontakt med elever eller elevgrupper har detta ansvar. All personal följer Hägneskolans konsekvenstrappa, se bilaga, när ordningsreglerna inte följs.

Rutiner för att tidigt upptäcka diskriminering och kränkande behandling

- Vi arbetar för att ha en god elevkännedom. Klassens lärare har en viktig uppgift då de känner eleverna bäst, även om all personal är delaktig i värdegrundsarbetet.
- Trivselundersökningar sker på olika sätt och flera gånger under läsåret.
- Vi har ett rastvaktsschema för god uppsikt över alla platser där eleverna befinner sig på lektionsfri tid. Särskilt bör utrymmen som eleverna anser vara otrygga prioriteras.
- Trygghetsgruppen träffas regelbundet för att diskutera nuläget på skolan.

Personal som elever och föräldrar kan vända sig till

- I första hand vänder sig eleverna och föräldrarna till ansvarig pedagog.
- Rektor vänder man sig till i andra hand.
- Eleverna kan vända sig till all personal på skolan, även till den personal som är rastvakt eller befinner sig på lektionsfri plats.
- Trygghetsgruppen kan man vända sig till om kränkningar förekommer.

Rutiner för att utreda och åtgärda när elev kränks av andra elever

- Ansvarig pedagog eller personal som fått kännedom om kränkningen pratar med berörda elever för att få en samlad bild av vad som har hänt.
- Rektor informeras.
- Då elev kränker annan elev gör pedagogen eller annan personal som sett eller tagit emot beskedet om kränkningen en skriftlig redogörelse på händelseblanketten "Anmälan om kränkande behandling", se bilaga. Vid fysisk skada fyller man även i en AJ anmälan via LISA på kommunens intranätsida "tillsammans" och informerar föräldrar att de kan göra en anmälan till kommunens försäkringsbolag. Vårdnadshavare kontaktas av ansvarig pedagog.
- Enligt skollagen ska dokumentationen skickas via rektor till huvudmannen, förvaltningschefen.
- Om personalen behöver stöttning kan utredning ske av skolkurator och trygghetsgrupp.
- Personal som fyllt i händelseblanketten ansvarar för att en uppföljning görs. Om kränkningarna har fortsatt lyfts ärendet till skolans elevhälsa och åtgärder bestäms.
- Rektor kallar aktuella inblandade och föräldrar och elevhälsans personal till en träff.
- Om åtgärden inte fungerar så lämnas ärendet över till förvaltningschef och BU.
- Därefter anmäls ärendet till polisen eller till socialtjänsten.

Rutiner för att utreda och åtgärda när elev kränks av personal

- Om personal ser och hör en kränkning av en annan personal mot en elev, ska vederbörande uppmärksamma den andre vuxne på att en kränkning har förekommit.
- Rektor ska informeras.
- Rektor samtalar först med uppgiftslämnaren och den utsatta eleven och därefter samtalar rektor med den vuxne som kränkt eleven.
- Rektor avger en skriftlig redogörelse på en händelseblankett.
- Vårdnadshavare kontaktas av rektor.
- Om fler kränkningar konstateras har rektorn samtal med den vuxne som kränkt eleven och informerar om att beteendet inte accepteras från skolans sida. Därefter rapporteras händelsen till förvaltningschefen.
- Vid upprepad förseelse anmäler rektor den vuxne till barn- och utbildningsnämnden.

Rutiner för uppföljning

Personal som har utrett en kränkning ansvarar för uppföljningen när elev kränkt en annan elev. Trygghetsgruppen eller annan lämplig personal som exempelvis klassläraren kan också hålla i uppföljningssamtalen. Det sker genom enskilda samtal någon eller några veckor efter det första samtalet. Rektor ansvarar för uppföljningen när det gäller personal som kränkt en elev. Detta sker genom enskilt uppföljningssamtal efter en tid. Inkomna anmälningar av diskriminering, trakasserier, kränkande behandling och övriga ärenden behandlas av trygghetsgrupp, rektor och skolkurator.

Rutiner för dokumentation

När en kränkning förekommer så dokumenteras allt kring händelsen skriftligt och förvaras både hos pedagog och rektor. Dokumentationen ska också skickas till huvudmannen via rektor.

Ansvarsförhållande

All personal känner till rutinerna. Den personal som först tar emot en berättelse om en kränkning ansvarar för att dokumentera den skriftligt samt spara dokumentationen. Rektor är högst ansvarig för att rutinerna följs.

Delaktighet i planen

Elevernas delaktighet

- I klasserna genomförs regelbundet klassråd som följs av elevråd. Där tas planen upp, går igenom och utvärderas. Representant från Trygghetsgruppen är med på elevrådet. Deltagandet anpassas efter ålder och mognad. Fritidshemmen har samling/fritidsråd där elevernas synpunkter tas tillvara. Klassråd/fritidsråd ansvarar klasslärare/fritidspedagog för. Elevrådet ansvarar pedagogisk personal för.
- Eleverna och klasslärare samtalar om blanketten "elevens utveckling i övrigt" i samband med utvecklingssamtal en gång per läsår, åk F-6.
- I grundsärskolan inriktning träningsårskolan observeras eleverna och vid passande tillfällen samtalar personalen med eleverna.
- Djupintervjuer genomförs varje vår av Trygghetsgruppen på skolan, åk 1, 3 och 5. Intervjun handlar om trygghet och trivsel på skolan. Eleverna på fritidshemmet svarar även på frågor tillsammans med vårdnadshavare kring trygghet och trivsel på fritidshemmet.
- Trygghetsgruppen genomför en Trygghetsvandring i varje klass varje vår för att synliggöra otrygga platser på skolan.

Vårdnadshavarnas delaktighet

- Föräldrarrådet på Hägneskolan får ta del av planen och kan lämna synpunkter på innehåll och utformning genom diskussioner.
- Föräldrar inbjuds på våra föräldramöten och får där ta del av den information som vi ger.
- Föräldrarna görs också delaktiga på utvecklingssamtal.
- Föräldrar svarar tillsammans med sitt barn på frågor kring trygghet och trivsel på fritidshemmet.
- I grundsärskolan samtalar föräldrar och personal om barnens trygghet och trivsel vid utvecklingssamtalen eller när behov finns.

Personalens delaktighet

- Trygghetsgruppen på skolan arbetar med att upprätta ett förslag till en ny plan varje år. Personalen delges och får lämna synpunkter på arbetsplatsmöten, i arbetslag och i direkta samtal.
- All personal arbetar med att förbättra, genomföra och utvärdera planen.
- Trygghetsgruppen ansvarar för att sammanställa utvärderingen av planen.
- All personal är ansvarig för att planen förankras hos eleverna och vårdnadshavarna.

Förankring av planen

- Representanter från trygghetsgruppen presenterar planen för övrig personal.
- Information till föräldrar sker genom pedagoger, V-klass, föräldraråd och föräldramöten.
- Information till eleverna sker genom pedagoger, elevråd, och rektor.
- Planen finns på skolans hemsida och på V-klass.

Utvärdering av arbetet med tryggheten under läsåret 2019/2020

Utvärdering av föregående års arbete med tryggheten enligt planen mot diskriminering och kränkande behandling har sammanställts av trygghetsgruppen. Rektor, personal och elever har i sin tur tagit del av materialet och bidragit med eventuella ändringar. Med hänsyn till Covid-19 har flera av aktiviteterna som vanligtvis hålls under vårterminen fått ställas in.

Insatser för att öka tryggheten under läsåret 2019/2020

- Vi har haft språksatsning på en tvåveckorsperiod vid varje terminsstart där vi har fokuserat på ett vårdat språk, att vi vill komma ifrån svordomar, könsord och nedsättande ord om andra människor. Vi har också tillhandahållit gula lappar som inte är knutna till speciella veckor om klasslärarna behöver göra en egen extra satsning.
- Vi har haft en genusdag där klass F-3 respektive 4-6 arbetade i blandade grupper.
- Personalen har arbetat med genusfrågor på arbetsplatsträffar.
- En föreläsning kring normer och speciellt genusnormer har klass 4-6 fått av en inbjuden föreläsare, Andreas Jonsson.
- Trygghetsgruppen har informerat i klasserna om vilket arbete som görs samt satt upp ett fotografi i varje klassrum för att visa vilka som är med i gruppen.
- En representant för Trygghetsgruppen medverkar som en fast punkt på elevrådet.
- Trygghetsgruppen har följt upp resultatet av enkäten *Omdöme av elevens utveckling i övrigt* under hösten och har haft enskilda samtal med elever som svarat att de inte känt sig trygga.
- Under våren har en Trygghetsvandring genomförts i varje klass för att fånga upp otrygga platser.
- Under våren har elever från klass 1, 3 och 5 djupintervjuats av någon medlem ur Trygghetsgruppen för att fånga upp hur de trivs och om någon elev behöver extra stöd.
- Vi fokuserade på *Rocka socka* kring den 21 mars för att hylla våra olikheter.
- Föräldrarådet bjöd barnen på bioföreställning på Röda kvarn.
- På rasterna har vi haft rastaktiviteter styrda av trivselledare i rosa västar tre dagar varje vecka.
- På rasterna finns det trivselkompisar i klass 3-6 där två barn från en klass får hålla i rastaktiviteterna under två veckor.
- På rasterna finns även ett pantsystem på leksaker med ett så kallat pantbankskort där eleverna får turas om att stå i lånedisken.
- På vårterminen har Trygghetsgruppen tillsammans med klasslärarna i klass 1-3 haft lektioner i materialet *Stopp min kropp* från Rädda barnen för att öka barnens

medvetenhet kring integritet och respekt för den egna och andras kroppar.

Förskoleklass har på samma tema läst ur boken *Barnen i kramdalen*.

- Skolsköterska och skolkurator har haft lektioner i HASP som årligen vänder sig till alla barn i klass ett och fem. Fyra lektioner i Hälsa, Arbetsmiljö, Självkänsla och Prestation.
- Skolkuratorn har haft lektioner i Bråka smartare i fyran för att barnen ska få mer verktyg i att hantera konflikter.

Se även årshjulet för aktiviteter på skolan under året under bilagor.

Resultat av arbetet med tryggheten under läsåret 2019/2020

Under höstterminen analyserar Trygghetsgruppen resultatet från enkäten *Omdöme av elevens utveckling* som eleverna har fyllt i i sin klass. Under vårterminen genomförs djupintervjuer i klass 1, 3 och 5 av någon i Trygghetsgruppen samt en Trygghetsvandring där någon från Trygghetsgruppen guidar alla elever på en karta för att upptäcka otrygga platser. Ingen av dessa enkäter är anonyma utan vi följer direkt upp om det framkommer att någon elev är otrygg.

Om tryggheten

De flesta elever uppger att de är trygga och trivs på skolan. De uppger att de har någon vuxen att vända sig till. Enkäten *Omdöme av elevens utveckling i övrigt* har omarbetats från föregående år till att svarsalternativen är glada eller ledsna gubbar. På frågan kring om jag känner mig trygg under hela skoldagen har klass 1-3 svarat: 81 % glada, 14 % mittemellan och 5 % inte glada. På frågan kring om jag känner mig trygg under hela skoldagen har klass 4-6 svarat: 83 % glada, 11 % mittemellan, 4 % annat mittalternativ och 2 % inte glada.

På frågan kring om jag känner mig trygg när jag tar mig till och från skolan har klass 1-3 svarat: 85 % glada, 12 % mittemellan och 3 % inte glada. På frågan kring om jag känner mig trygg när jag tar mig till och från skolan har klass 4-6 svarat: 91 % glada, 7 % mittemellan, 2 % annat mittalternativ och 0 % inte glada.

På högstadiet som är del av grundsärskolan så svarar alla elever glada gubbar på första frågan kring tryggheten i skolan, den andra frågan ställdes inte till dem. F-klass har haft en annan enkät som enligt förskolepedagogerna gav positivt resultat. Träningsårskolan har också haft en egen enkät som gav bara positiva svar.

På frågan om sociala medier som ställdes till mellanstadiet så har nästan samtliga elever svarat att de inte gör någon annan ledsen på nätet.

Klassläraren eller trygghetsgruppen har följt upp svaren när elever har svarat att de inte trivs eller inte känner sig trygga. I vissa fall har det handlat om att en elev har haft en dålig rastsituation som sedan har blivit bra, i andra fall har det handlat om elever som har behövt extra stöttning i form av exempelvis konflikthantering eller åtgärder kring andra barn som har varit taskiga.

Ett riktat mål under läsåret som har varit var att arbeta med genus. Efter temadagen kring genus uttryckte eleverna att de uppskattade dagen mycket och fick många funderingar och aha-upplevelser.

Något vi pratade om på genusedagen var att det kan råda en norm om att det är bara tjejer som pluggar varför killar slarvar med sina läxor och därför får sämre betyg. En annan norm kan vara att många killar känner en förväntan från omgivningen att de ska gilla skojbråk trots att de inte gör det. I en av de äldre årskurserna har också tjejerna i klassen en period efter genusedagen tagit initiativ till att skriva en berättelse kring hur en tjej blir förminskad av killarna i klassen, detta ledde till bra samtal i klassen.

Förbättringsområden

Vi kommer att fortsätta med språksatsningarna i början på terminerna då ovardat språk tyvärr används av en del barn under främst rasterna.

Vad gäller otrygga platser som kom fram via Trygghetsvandringen så uppgav ingen elev att någon specifik plats var otrygg på grund av andra elever utan skogen är exempelvis läskig för att man kan smutsa ner sig. Fotbollsplanen är läskig för att man kan få en boll på sig eller kompisgungan är läskig för att man kan bli yr. Rastvakterna har som uppgift att sprida ut sig på skolgården så att det ska vara en rastvakt i närheten om något händer. Önskemål framkom dock om rastvakter vid skogen, kulgropen, grusplanen och fotbollsplanen.

Vi vill att skolan ska präglas av en bra stämning, vara trivsamt så att man utvecklas positivt både kunskapsmässigt och inte minst socialt oavsett kön eller grupptillhörigheter. I klasserna och på rasterna behöver man fortsätta med att skapa gruppöverskridande lekar och arbetskonstellationer. Vi har sett att det varit framgångsrikt i vissa klasser med basgruppsraster varför vi uppmuntrar till det i flera klasser, gärna med riktade aktiviteter.

Vi upplever att de flesta elever som går i klass 4-6 leker i stora grupper oavsett kön, även på fritids så är det en bred variation av killar och tjejer som väljer olika aktiviteter som inte är klassiskt könsstereotypa. Flera tjejer har dock på fritids sagt att de gärna spelar fotboll om det är en vuxen med i sporthallen. När klass F-3 har rast ser vi att det mest är killar som spelar fotboll och innebandy varför det är ett förbättringsområde att titta på.

På frågan om eleverna trivs på Hägneskolan angav två killar att de trivs dåligt och två killar respektive två tjejer att de trivs mindre bra. Det är svårt att göra en genusanalys på så få svar men vi upplever att det är fler killar som dras in i så kallade skojbråk, som inför vänner säger att de gillar det men ofta enskilt kan berätta att det inte känns bra varför detta är en angelägen fråga att fortsätta att arbeta med.

Riktade mål under läsåret 2020/2021

- Alla som arbetar i skolan ska bidra till att skolmiljön präglas av jämställdhet och solidaritet mellan människor. Eleverna ska utveckla sin förmåga att kritiskt granska könsnormer och få en förståelse för hur könsnormer kan begränsa människors livsval och livsvillkor.

Trygghetsgruppen planerar att tillsammans med pedagoger och annan personal arbeta för att synliggöra delar i verksamheten som vi behöver förbättra.

Bilagor

- Begrepp

Diskriminering

Diskriminering är när skolan på osakliga grunder behandlar en elev sämre än andra elever och behandlingen har samband med diskrimineringsgrunderna kön, könsidentitet eller könsuttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning, eller ålder.

Diskriminering kan vara antingen direkt eller indirekt.

Direkt diskriminering

Med direkt diskriminering menas att en elev missgynnas och det har en direkt koppling till någon av diskrimineringsgrunderna. Ett exempel kan vara när en flicka nekas tillträde till ett visst gymnasieprogram med motiveringen att det redan går så många flickor på just detta program.

Indirekt diskriminering

Indirekt diskriminering sker när en skola tillämpar en bestämmelse eller ett förfaringsätt som verkar vara neutralt, men som i praktiken missgynnar en elev på ett sätt som har samband med diskrimineringsgrunderna.

Om exempelvis alla elever serveras samma mat, kan skolan indirekt diskriminera de elever som på grund av religiösa skäl eller på grund av en allergi behöver annan mat.

Trakasserier och kränkande behandling

Trakasserier definieras i diskrimineringslagen som ett uppträdande som kränker en elevs värdighet och som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna (jämför kränkande behandling nedan).

Det kan bland annat vara att man använder sig av förlöjligande eller nedvärderande generaliseringar av till exempel ”kvinnliga”, ”homosexuella” eller ”bosniska” egenskaper. Det kan också handla om att någon blir kallad ”blatte”, ”mongo”, ”fjolla”, ”hora”, eller liknande. Det gemensamma för trakasserier är att de gör att en elev eller student känner sig förolämpad, hotad, kränkt eller illa behandlad.

Kränkande behandling

Kränkande behandling definieras i skollagen som ett uppträdande som kränker en elevs värdighet, men som inte har samband med någon diskrimineringsgrund.

Gemensamt för trakasserier och kränkande behandling är att det handlar om ett uppträdande som kränker en elevs värdighet. Några exempel är behandling som kan vara slag, öknamn, utfrysning och kränkande bilder eller meddelande på sociala medier (till exempel Facebook).

Både skolpersonal och elever kan agera på ett sätt som kan upplevas som trakasserier eller kränkande behandling.

Exempel på händelser som kan vara det som i lagen benämns kränkande behandling:

- Carl blir ofta kontaktad på nätet av elever på skolan. Där kallar de honom ”pucko” och ”tjockis”. De har också lagt ut bilder av Carl på sociala medier. Bilderna har tagits i duschen efter gymnastiken.
- Lisa är stökig i klassrummet och vill inte lugna ner sig trots lärarens tillsägelse. Ett gräl som uppstår emellan dem slutar med att läraren ger Lisa en örfil.
- Oliver har slutat fråga om han får vara med och leka på rasterna. Han är hellre ensam än att behöva höra de andra säga att han inte får vara med. Skolans personal tror att Oliver är ensam för att han tycker om det. ”Han är en ensamvarg”, säger klassläraren. Oliver orkar inte förklara hur det egentligen ligger till.

Sexuella trakasserier

Trakasserier kan också vara av sexuell natur. De kallas då för sexuella trakasserier.

Det kan handla om beröringar, tafsningar, skämt, förslag, blickar eller bilder som är sexuellt anspelade. Det kan också handla om sexuell jargong. Det är personen som är utsatt som avgör vad som är kränkande.

Repressalier

Personalen får inte utsätta en elev för straff eller annan form av negativ behandling på grund av att eleven eller vårdnadshavaren har anmält skolan för diskriminering eller påtalat förekomsten av trakasserier eller kränkande behandling. Det gäller även när en elev, exempelvis som vittne, medverkar i en utredning som rör diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling.

- Diskrimineringgrunder

Kön

Med kön avses enligt diskrimineringslagen att någon är kvinna eller man.

Exempel på händelser som kan vara diskriminering och trakasserier:

- Maria vill göra sin praktik på en målarfirma, men studie- och yrkesvägledaren avråder henne med argumentet ”Det är för hårt arbete för en tjej”. [diskriminering]
- Pedro blir retad av kompisarna på fritidshemmet för att han är den ende killen som valt att gå med i dansgruppen. [trakasserier på grund av kön]
- Några elever på skolan sprider ett rykte om Karin, att hon betar sig som en hora och hånglar med vem som helst. [sexuella trakasserier]

Könsidentitet eller könsuttryck

Med könsöverskridande identitet eller uttryck avses enligt diskrimineringslagen att någon inte identifierar sig som kvinna eller man eller genom sin klädsel eller på annat sätt ger uttryck för att tillhöra ett annat kön.

Diskrimineringsombudsmannen har valt att använda sig av begreppen könsidentitet eller könsuttryck eftersom lagens begrepp könsöverskridande identitet eller uttryck signalerar att det som skyddas är en avvikelse från ”det normala”.

Diskrimineringsgrunden ska inte förväxlas med grunden sexuell läggning. Transpersoner kan vara såväl homo-, bi- som heterosexuella.

Exempel på händelser som kan vara diskriminering eller trakasserier:

- Jorge blir förlöjligad och hånad av en grupp killar i skolan eftersom han sminkar sig med mascara och läppglans. [trakasserier]
- Kim, som identifierar sig som intergender, söker upp skolkuratorn på sitt gymnasium för att tala om problem i familjen. Skolkuratorn ifrågasätter Kims könsidentitet och istället för att få prata om sina problem hemma, måste Kim förklara och försvara vad intergender betyder och innebär. [diskriminering]
- Alex, som klär sig i kjol och klänning, blir utföst av de andra tjejerna från skolans tjejtoalett eftersom de tycker att Alex är för mycket kille för att få gå in där. [trakasserier]

Etnisk tillhörighet

Med etnisk tillhörighet menas enligt diskrimineringslagen nationellt eller etniskt ursprung, hudfärg eller annat liknande förhållande.

Alla människor har en etnisk tillhörighet. En person som är född i Sverige kan vara rom, same, svensk, kurd eller något annat. En och samma person kan också ha flera etniska tillhörigheter.

Exempel på händelser som kan vara diskriminering eller trakasserier:

- En skola med många elever med annan etnisk tillhörighet än svensk ger förtur åt etniskt svenska barn vid antagning av nya elever för att inte få en alltför segregerad elevgrupp. [diskriminering]
- Thomas, som är svart, får många kommentarer från de andra eleverna om sitt hår och sin hudfärg. Många vill ta och känna på honom. Klassföreståndaren avfärdar honom med att ”Ja, men du vet ju att du är annorlunda. Det är klart att de andra är nyfikna på dig. De menar ju inget illa”. [trakasserier]
- Maria är bäst i klassen på svenska. Hon är aktiv på lektionerna och har alla rätt på proven. Läraren vill inte ge Maria MVG, då svenska inte är hennes modersmål. [diskriminering]

Religion eller annan trosuppfattning

Diskrimineringslagen definierar inte religion eller annan trosuppfattning. Enligt regeringens proposition (2002/03:65) bör endast sådan trosuppfattning som har sin grund i eller

samband med en religiös åskådning som till exempel buddism eller ateism omfattas av diskrimineringskyddet. Andra etniska, politiska eller filosofiska uppfattningar och värderingar som inte har samband med religion faller utanför.

Exempel på händelser som kan vara diskriminering eller trakasserier:

- Vincent, vars familj är med i Pingstkyrkan, blir ofta retad för det av några klasskamrater. De säger det på skämt, men han tycker inte att det är roligt. [trakasserier]
- Läraren nekar Leila att bära huvudduk på SFI-undervisningen med motiveringen
- ”Huvudduk är ett tecken på kvinnoförtryck”. Det innebär att Leila utestängs från sin utbildning. [diskriminering]
- Rebecka är judinna. En dag har någon ristat ett hakkors på hennes skåp. [trakasserier]

Funktionsnedsättning

Med funktionsnedsättning menas i diskrimineringslagen varaktiga fysiska, psykiska eller begåvningsmässiga begränsningar av en persons funktionsförmåga som till följd av en skada eller sjukdom fanns vid födelsen, har uppstått därefter eller kan förväntas uppstå.

Exempel på händelser som kan vara diskriminering eller trakasserier:

- På skolavslutningen ropade skolans rektor upp alla elever individuellt och tackade av var och en förutom särskoleklassen, som hon ropade upp som grupp. [diskriminering]
- Elenas pappa har en CP-skada. Hon blir arg och ledsen när andra elever i skolan ropar ”Din pappa är jävla CP.” [trakasserier]
- Patrik, som har ADHD, blir utkörd från klassrummet för att han inte kan sitta still. Han lämnar hela tiden sin plats. En dag klarar lärarvikarien inte av situationen utan skickar hem Patrik med orden ”ADHD-barn borde inte få gå på högstadiet!” [diskriminering och trakasserier]

Sexuell läggning

Med sexuell läggning avses enligt diskrimineringslagen homosexuell, bisexuell eller heterosexuell läggning.

Exempel på händelser som kan vara diskriminering eller trakasserier som har samband med sexuell läggning:

- Några elever i skolan brukar vara elaka mot Johanna på många olika sätt. Oftast kallar de henne ”äckliga lebb”. [trakasserier]
- Det har gått bra i skolan för James tills hans två pappor kom på besök. Efter det har han svårt att få vara med i grupparbeten och ibland får han jobba ensam.
- James vill inte vända sig till sin lärare eftersom läraren ser att de andra fryser ut honom, men inte gör något. [trakasserier]
- På skolan ordnas en avslutningsbal. Elin och Anna, som är ett par, får inte dansa den första uppvisningsdansen tillsammans. [diskriminering]

Ålder

Med ålder avses enligt diskrimineringslagen uppnådd levnadslängd.

Skyddet mot åldersdiskriminering omfattar alla, unga som gamla. Åldersnormen kan se olika ut i olika sammanhang, men generellt drabbas yngre och äldre av diskriminering på grund av ålder. Skyddet gäller alltså även i skolan.

Det är dock tillåtet att särbehandla på grund av ålder, till exempel om särbehandlingen är en tillämpning av skollagen.

Exempel på händelser som kan vara trakasserier:

- Malte är ett år yngre än sina klasskamrater och blir ofta retad på grund av detta. [trakasserier]

- Agnes pappa är mycket äldre än de andra papporna i hennes klass. Hon blir sårad när de andra klasskamraterna skämtar om det. Hon har sagt ifrån att hon blir ledsen, men de fortsätter i alla fall. [trakasserier]

Hägneskolans ordningsregler

Vår skola präglas av glädje, trygghet och kunskap

Om någon elev bryter mot reglerna används Hägneskolans konsekvenstrappa.

Dokumentet är utformat utifrån skollagen 5 kap, Trygghet och studiero.

Reglerna har kommit till i samarbete mellan elever, föräldrar och skolans personal.

September 201

Konsekvenstrappa

Lättare

- Otrevligt språk
- Glömt material
- Sen ankomst
- Nedskräpning
- Störande beteende
- Mindre konflikt mellan elever

Konsekvens

- Tillrättvisning av personal som uppmärksammat händelsen.

Samtal mellan elev och personal.

Ansvarig: Berörd personal.

Grövre

- Återkommande lättare förseelse
- Skolk
- Klotter
- Kränkande handlingar
- Bråk mellan elev/elev eller elev/personal
- Arbetsvägran
- Avvikelser från skolan
- Föremål som stör i skolmiljön

Konsekvens

- Samtal mellan elev och personal i samband med händelsen.

- Pedagog/lärare ringor vårdnadshavare samma dag.

- Störande föremål får beslagtas av lärare och rektor.

- Vårdnadshavare kallas till skolan.

- Anpassningar och åtgärder upprättas.

- Trygghetsgruppen kontaktas.

- Anmälan huvudman.

Allvarlig

- Återkommande grövre förseelse
- Slag, sparkar
- Mobbing
- Skadegörelse
- Bråk där elev skadar annan elev eller personal

Konsekvens

- Rektor ringor vårdnadshavaren.

- Vårdnadshavaren kallas till skolan.

- Beslut fattas om ev anmälan till elevhälsan, socialen eller polisen.

Rutiner kring skadegörelser, betaling

Denna trappa används vi om någon elev bryter mot våra ordningsregler.

FÖRVÄNTANSDOKUMENT

Hägneskolan

NI KAN FÖRVÄNTA ER AV OSS I SKOLAN ATT:

- All personal strävar efter att varje elev ska få en optimal kunskaps- och social utveckling.
- All personal arbetar för att skapa trygghet för barnen.
- Alla barn ska mötas med hänsyn, vänlighet och respekt.
- All personal arbetar för att alla barn ska känna glädje och stolthet över sin skola och skolarbete.
- Vår plan mot diskriminering och kränkande behandling följs.
- Personal tar kontakt med hemmet vid behov.

VI FÖRVÄNTAR OSS ATT DU SOM ELEV:

- Följer skolans ordningsregler.
- Uppträder hänsynsfullt, artigt och vänligt.
- Visar respekt för alla barn och vuxna och förväntar dig att själv bli bemött med respekt.
- Använder ett trevligt språk och artigheter som "tack" och hälsningsord.
- Passar tider.
- Respekterar att klassrummet är ett arbetsrum och att alla där har rätt till arbetsro/lekro.
- Tar ett personligt ansvar för ditt lärande med stigande mognad och ålder.
- Lämnar ifrån dig din mobil under hela skoldagen.
- Tar ansvar för vår skola och våra saker.
- Tar ansvar för dina egna kläder och saker.
- Hjälper till att hålla rent och snyggt omkring dig.
- Ser till att någon vuxen får veta om något gått sönder eller förstörts.

GLÄDJE TRYGGHET KUNSKAP

VI FÖRVÄNTAR OSS ATT DU SOM FÖRÄLDER:

- Besöker föräldramöten och samtal som du blir kallad till.
- Är uppmärksam på mobbningstendenser och ser till att personalen får veta om något barn utsätts för obehag. Mobbning är ibland svår att upptäcka, därför är sådant som barnen berättar hemma värdefullt för skolan att veta.
- Tar kontakt med skolan om du funderar över något. Vi kan bara förbättra sådant som vi får kännedom om.
- Visar intresse för ditt barns lärande genom att stötta.
- Talar väl om skolan med barnet.
- Ser till att barnet är utvilat och har ätit frukost.
- Anmäler frånvaro till skolan och fritidshemmet dagligen, då ditt barn är sjukt.
- Förlägger eventuella semesterresor i samband med loven.
- Inte låter ditt barn cykla till skolan.
- Tar del av skolans information som ges via V-klass.

Hägneskolan, Rönnbärsvägen 2, 576 80 Sävsjö

Kommun

Personalrum 15345

Förskoleklass/fritidshem Månen 15568

Fritidshem Solen 15589

Särskolan 15348

Rektor Anna-Carin Petersson 15340

annacarin.petersson@savsjo.se

Kök 15342

Skolsköterska 15349

Kurator 15339

Anmälan om kränkande behandling enligt skollagen 6 kap 10 §.

Barn- och utbildningsförvaltningen

Elevens namn	Födelsedata (6siffror)
Förskola/skola/enhet	Klass/grupp

Vad påstås ha hänt?

- Kränkande behandling
- Sexuella trakasserier

Berörda

- Elev och elev
- Personal och elev

 Trakasserier

- Kön
- Könsöverskridande identitet eller uttryck
- Etnisk tillhörighet
- Religion eller trosuppfattning
- Funktionshinder
- Sexuell läggning
- Ålder

Datum för händelsen:_____
Datum_____
Underskrift/underskrifter_____
Namnförtydligande**Anmälan om kränkande behandling till huvudmannen**

- Utredning har påbörjats

Datum_____
Underskrift/underskrifter förskolechef/rektor/musikledar_____
Namnförtydligande förskolechef/rektor/musikledare**Uppföljning huvudmannen**

- Uppföljning genomförd

Datum_____
Underskrift_____
Titel_____
Namnförtydligande

Skickas till: Sävsjö kommun, Barn- och utbildningsförvaltningen, 576 80 Sävsjö

Barn- och utbildningsförvaltningen

Genomförda kommunikationer och åtgärder i samband med diskriminering och annan kränkande behandling.

Enligt Diskrimineringslagen (2008:567) och Skollagen, 6 kap (2010:800)

Förskola/skola	Ansvarig rektor/förskolechef	Tfn
Utsatt barns/elevs namn	Personnummer	Klass/grupp

Händelse

Datum	Kommunikation/åtgärd

Värdegrundshanden

För att alla elever ska må bra och ha en lugn och trygg skolsituation med fokus på lärande arbetar vi aktivt med värdegrundshanden.

Vi har ett konkret material som vi tryggt kan luta oss emot och som skall vara väl förankrat hos personal, barn och föräldrar. Vi har en modell som vi kallar för VÄRDEGRUNDSHANDEN. Den innehåller fem rubriker.

- TRYGGHET – vad innebär trygghet?

Att inget obehagligt eller något som jag själv inte vill händer mig i skolan.

Att jag vågar och kan vara mig själv.

Att det finns vuxna som kan hjälpa mig, som ser mig och mina behov.

- SPRÅK – vad betyder ett trevligt språk?

Att använda en trevlig samtalston och en låg ljudnivå.

Att använda ett språk utan fula ord.

Att använda ett språk utan elakt tonfall eller minspel.

- RUTINER – vad är rutiner?

Att alla vet vad som ska hända.

Att det finns vardagliga återkommande händelser.

- RESPEKT – vad innebär respekt?

Att ha förståelse för att alla är olika.

Att tänka till innan man säger vad man tycker.

Att komma i tid.

Att låta andra prata utan att avbryta.

Att lyssna på andra.

Att inte skratta åt någon, men gärna med någon.

Att respektera att någon eller några vill vara ifred.

- ANSVAR – vad är ansvar?

Att ta chansen och vara med och påverka i skolan.

Att ta aktivt del av sitt lärande.

Att vara rädda om varandra.

Att stå för det man gjort.

Att vara rädda om varandra och skolans saker.

Att komma i tid och ha med sig rätt utrustning till skolan.

Hägneskolans årshjul

